

4. ZPRAVODAJ

u příležitosti 62. Loutkářské Chrudimi

Myslet jinak

Je zdravé čas od času vybočit ze stereotypu svého života a překonat sám sebe. Pociť vítězství nad svým já a jeho nedostatky či vlastními předsudky a rezervami a často také nalezení jiného způsobu myšlení, než na které je člověk zvyklý – to jsou podněty, které stojí za to objevit.

Jako dramaturg pracuji ponejvíc v tichu u svého počítače nebo diskutuji v uzavřené skupině lidí zasvěcených do stejného tvůrčího procesu či problému, pozoruji práci ostatních a reflektuji ji. Sama však netančím, nezpívám, nejsem herečka a neprezentuji své pocity a myšlenky na veřejnosti skrze pohyb a své tělo. V rámci letošní Loutkářské Chrudimi jsem ale chtěla poznat práci Simona T. Ranna a věřte nebo ne, tři měsíce před začátkem prázdnin jsem se budila hrůzou při představě, jak se asi aktivně zapojím mezi mladé nadšené lidi, kteří touží (nebo už jsou zvyklí) prezentovat se na jevišti.

Překonala jsem stud i své obavy a získávám tím velmi mnoho pro svou práci! Při různých pohybových a loutkových cvičeních jsem si uvědomila, jak jsme u nás při tvorbě zvyklí často

jen klouzat po povrchu věcí a neumíme jít do větší hloubky. Jako bychom se báli vydat to, co je uvnitř nás, čím se mnohdy trápíme, ale neumíme nebo nechceme to nahlas přiznat. Kolem sebe často vidím, že když se připravuje inscenace, tvůrci se zabývají především hledáním způsobů, jak by diváky nejlépe překvapili, zabavili či pobavili, aby představení „dobře vypadalo“, aby jeho příprava nedala zas tak moc práce a vše bylo rychle hotové. Při setkáních se Simonem T. Rannem si uvědomuji, jak zajímavé a silné je umět vycházet z vnitřních prožitků, asociací a dojmů, jak podrobně můžeme prozkoumávat vnitřní krajinu a dávat o ní zprávu ostatním, jak důležité je dokázat se plně oddat práci, bezvýhradně se soustředit, odstříhnout se od vnějšího světa, od otázky „co si o mě budou myslet ostatní“ a jak podstatné je tvořit s vnitřním přesvědčením a touhou pracovat precizně a ne nahodile či ledabyle.

Zkuste na tyto principy myslet třeba jenom dnes – možná vám taky přinesou nový pohled na věci, kterým se věnujete.

Zuzana Vojtíšková

Putování Simona T. Ranna světem a životem

Herec, tanečník a loutkář Simon T. Rann není v Čechách poprvé. Naopak – v roce 2004 tu strávil díky své české přítelkyni celých šest měsíců, a dokonce tehdy navštívil i Loutkářskou Chrudim. Další významná návštěva se uskutečnila v roce 2011, kdy s Philippe Genty Comanie hrál na pražské Nové scéně představení *Nehybní cestovatelé*. Toto léto podnikl českou tour, jehož součástí byly krátké workshopy na festivalu Tanec Praha, poté v Hradci Králové a na závěr seminář Manipulace loutky a těla na Loutkářské Chrudimi.

Myslíte, že během tak krátké doby lze seminaristy něco naučit?

To je dobrá otázka. Doufám (*smích*). Je fakt, že v takových dvou dnech lze lidi pouze lehce inspirovat, ukázat jim nějaké věci, aby měli touhu pokračovat, dozvědět se více. Pokouším se učit techniku, která je velice specifická a můžeme ji aplikovat na různé loutky. Pokouším se předat jim něco, co není v knihách, svou osobní zkušenost. Kromě toho jim chci ukázat také určité

procesy, týkající se rozvoje kreativního pohybu. Taková ideální doba trvání workshopu je podle mého 4-5 týdnů, to už se dá něco udělat. Obsáhnout nejrůznější prvky práce s loutkou i se svým tělem, společně objevovat, vytvořit jakousi prozatímní skupinu, s níž pak lze pracovat na konkrétním projektu a dovést ho k nějakému výsledku – k prezentaci. V dlouhodobějších kurzech máte také čas pracovat s různými materiály, vyzkoušet si papír, plast ad. Ale tady na to není čas.

Nabídl jste ovšem seminaristům, že můžete pracovat i odpoledne, zejména na pohybových disciplínách.

Když jsem byl požádán, abych vedl workshop, počítal jsem s celodenním plánem, netušil jsem, že budeme mít každý den jen dopoledne a odpoledne budou představení. Podle toho bylo nutno program upravit. Původně jsem předpokládal, že dopoledne věnujeme technice, práci s materiály, a odpoledne přípravě prezentace. Nakonec bylo třeba to celé zhustit, zkrátit, tak jsem alespoň nabídl, že pro zájemce uskutečním několik odpoledních tréninků, kde se věnujeme pohybu.

Já jsem měla možnost sledovat část práce seminaristů s loutkou. Co to bylo za loutku? Vyrobil jste ji sám?

To je loutka z jednoho staršího představení naší Philippe Genty Company. Mám k dispozici ještě další loutky, které použiju k demonstraci určitých principů – třeba jen hlavičku, nebo jinou část. Ta loutka, na kterou se ptáte, se jmenuje Albert, je vyrobena ve stylu japonského divadla bunraku a má velmi výraznou, byť nepohyblivou tvář. Její specifikou je, že ji musí vodit tři loutkáři. Je tedy při podobných cvičeních velmi užitečná a inspirativní – učí lidi spolupracovat, naladit se na jednu vlnu. Vyžaduje velice přesnou koordinaci a jemné zacházení. Myslím, že tím nabízím seminaristům docela zajímavé šance vyzkoušet si něco neznámého. Může to být pro ně výzva i inspirace. A navíc se pokouším jim alespoň ve zkratce vysvětlit nějaký teoretický základ.

Vaše zkušenost z workshopů z celého světa je dost velká. Jak jste se k lektorské činnosti dostal?

Souvisí to s mou prací ve skupině Philippa Gentyho. On před časem zamýšlel založit celou školu, ale poté, co měl mrtvici, bylo mu doporučeno, aby se tak velkého projektu vzdal. Takže

se jeho záměr neuskutečnil. Nicméně v té době se dalo dohromady několik lidí, kteří jsou schopni vyučovat, vést dílny. Po této metodě je poptávka, takže zakázky dostává jak Philippe Genty Company, tak učíme i jako jednotlivci (což je tento případ, kdy se na mě obrátila Vendula Burger). Průběžně děláme workshopy po celém světě: v Austrálii, Jižní Americe, Norsku, Gruzii... Na podzim budu mít dílny v Londýně. Většinou jsou součástí nějakých festivalů. Tato metoda je zajímavá a atraktivní tím, že spojuje nejrůznější prvky – pohybové divadlo, tanec, loutkoherectví, hudbu ad.

A jak jste se vy sám dostal k divadlu, tanci, loutkoherectví a hudbě? Jinými slovy, jak se vyvíjela vaše kariéra?

K divadlu jsem se dostal poměrně pozdě. Po střední škole jsem začal studovat stavební inženýrství, ale velmi brzy jsem zjistil, že to není obor pro mě, že se jím rozhodně nechci zabývat celý život. Mezitím jsem dělal i spoustu dalších věcí, tancoval jsem v nočních klubech a zjistil jsem, že mě tanec vlastně strašně baví. A někdo mi poradil, abych se zapsal do večerních kurzů tance. Tam jsem potkal další tanečníky, a taky herce. Dál jsem pak pokračoval ve studiu u herce, který studoval v Paříži metodu Jacquese Lecoqa. A tak se to postupně přidávalo. Ucelené vzdělání z divadelní školy tedy nemám, ani žádný diplom. Začal jsem spolupracovat s různými hereckými skupinami i vystupovat sólově. Vyzkoušel jsem si pouliční divadlo, klaunérii, pantomimu i základy kouzlení. Postupně jsem začal být zván na různé festivaly, eventy – a už jsem za to byl dokonce placen. V polovině 90. let přijela do Melbourne Philippe Genty Company a dělali tam konkurs pro projekt, s kterým chtěli cestovat po Austrálii a pak i dál po světě. Přihlásil jsem se, protože to pro mě bylo nové – v Austrálii neexistují podobné skupiny, kde se kombinuje herectví, pohybové aktivity a loutkařina. Do

skupiny mě přijali a já byl nadšený. Konečně jsem narazil na typ divadla, který mě nesmírně bavil. Říkal jsem si: to je ono, na to jsem čekal celý život! Takže pět měsíců jsme společně strávili v Austrálii a pak jsme se vydali do Evropy. Představení bylo hodně fyzicky náročné, tělo se dost opotřebovávalo, ale já jsem do toho šel naplno a nemyslel na budoucnost. Když pak projekt skončil, cítil jsem únavu, a o dalším angažmá v souboru jsem neuvažoval. Pustil jsem se do jiných věcí, pracoval jsem v divadle, v televizi, dělal workshopy. Ale s Gentym jsem zůstal v kontaktu. Když mi za pár let nabídl užší spolupráci, přijal jsem, a opakovaně jsem se do Paříže vracel v letech 2001 a 2003 a nakonec jsem tam zakotvil na delší dobu. Zpočátku pro mě bylo těžké opustit Austrálii, kde jsem měl všechny příbuzné a známé. Hodně jsem tento svůj krok zvažoval, ale nakonec jsem odjel do Evropy – a v té době jsem byl kromě Francie nějakou dobu (asi půl roku) také v Praze a pak jsem se zase vrátil ke skupině.

Říká se, že práce s Gentym je velmi náročná. Že si například zavazuje lidi, které přijme, aby zůstali ve skupině nejméně tři roky.

Je to tak. Nejenže je práce velmi fyzicky náročná a neustálé cestování s ní spojené únavné, ale pro mnohé mladé lidi, kteří rádi experimentují, je hodně svazující tři roky hrát stále to samé. Ze začátku to funguje tak, že Philippe podrobí člověka dosti náročné zkoušce, a když ho přijme, sepíše kontrakt na jeden projekt. Jeho snahou je, aby se obsazení během těch let, kdy se hraje, neproměnilo. Ne vždy se to však podaří.

Na zájezdech hrajete každý den?

To ne, ale přece jen dost často. Když jsme v Paříži, tak se hraje třeba týden v kuse, ale jinak to vypadá tak, že jsou mezi představeními dny na přejezdy, na aklimatizaci a někdy i na stavění scény. V každém městě se zahrají tak dvě, nejvýše pět představení. Ale třeba v Praze na Nové scéně, kde jsme vystupovali v roce 2011, jsme hráli jen jednou.

Jak dlouho se projekt připravuje?

Příprava nového představení trvá tak 5-6 měsíců, je to docela dlouhý proces. I když není nepřetržitý, bývá mezi tím pauza, kdy Philippe přepisuje, vyrábějí se loutky, scénografie. Například představení *Nehybní cestovatelé*, které jsme hráli v Praze, původně vzniklo v letech 1993-94, my jsme dělali takový remake, jehož příprava trvala tři měsíce. Pak jsme připravovali nové komornější představení jen o třech lidech na motivy Homerovy *Odysey* ('La Pelle du Large'). Celé se to odehrává jen kolem stolu. Zkoušeli jsme jen měsíc, byla to taková rychlovka.

Proměňuje se inscenace v průběhu jednotlivých představení?

Dle mého je každé představení jiné. I když obsazení zůstává stejné, hodně se to liší – záleží vždy na tom, jaké máme momentální vnitřní pocity, jaké je prostředí, jaké publikum, někdy se cítíte lehce a příjemně, a někdy to je obtížnější. Záleží také na tom, v jakém hrajeme prostoru – někdy je to malý, komorní prostor, jindy kamenné divadlo.

Liší se publikum v jednotlivých zemích?

Velmi výrazně. Třeba v Japonsku jsou velmi zdvořilí, při představení reagují jen sporadicky nebo vůbec ne a na konci hodně tleskají. V jižní Americe je to naopak, při představení lidé velmi živě reagují, baví se mezi sebou, ale na konci jednou tlesknou, vstanou a jdou domů. Ve Francii je to tak napůl, někdy vytleskávají herce pětkrát šestkrát, a jindy to jen tak prošumí. Ale přiznám se, že mi lépe vyhovuje, když lidé reagují v průběhu představení, dodává nám to energii.

Jste na loutkovém festivalu, takže se zeptám – jaké druhy loutek máte rád?

Osobně jsem nikdy nepracoval s marionetami, ale velmi mě zaujaly, je pro mě zajímavé pozorovat, jak fungují. Je to jiná kvalita, typ loutky, kterou můžete pomocí nití dobře kontrolovat, sledovat, jak díky nim ožívá. Pak mám rád velmi maličké loutky, protože vyžadují od diváků větší soustředění, přitáhnou pozornost. Ale nejvíce mě baví u loutek různorodost. Takže pro mě mají půvab i gigantické loutky, monstra, draci, která musí vodit a ovládat několik lidí, ale třeba taky takové, které jsou řízeny elektronicky, dálkovým ovládáním (vysílačkou). Vyzkoušel jsem si také práci s muppetáky – natáčel jsem v Austrálii 52-dílný seriál, a to bylo hodně náročné.

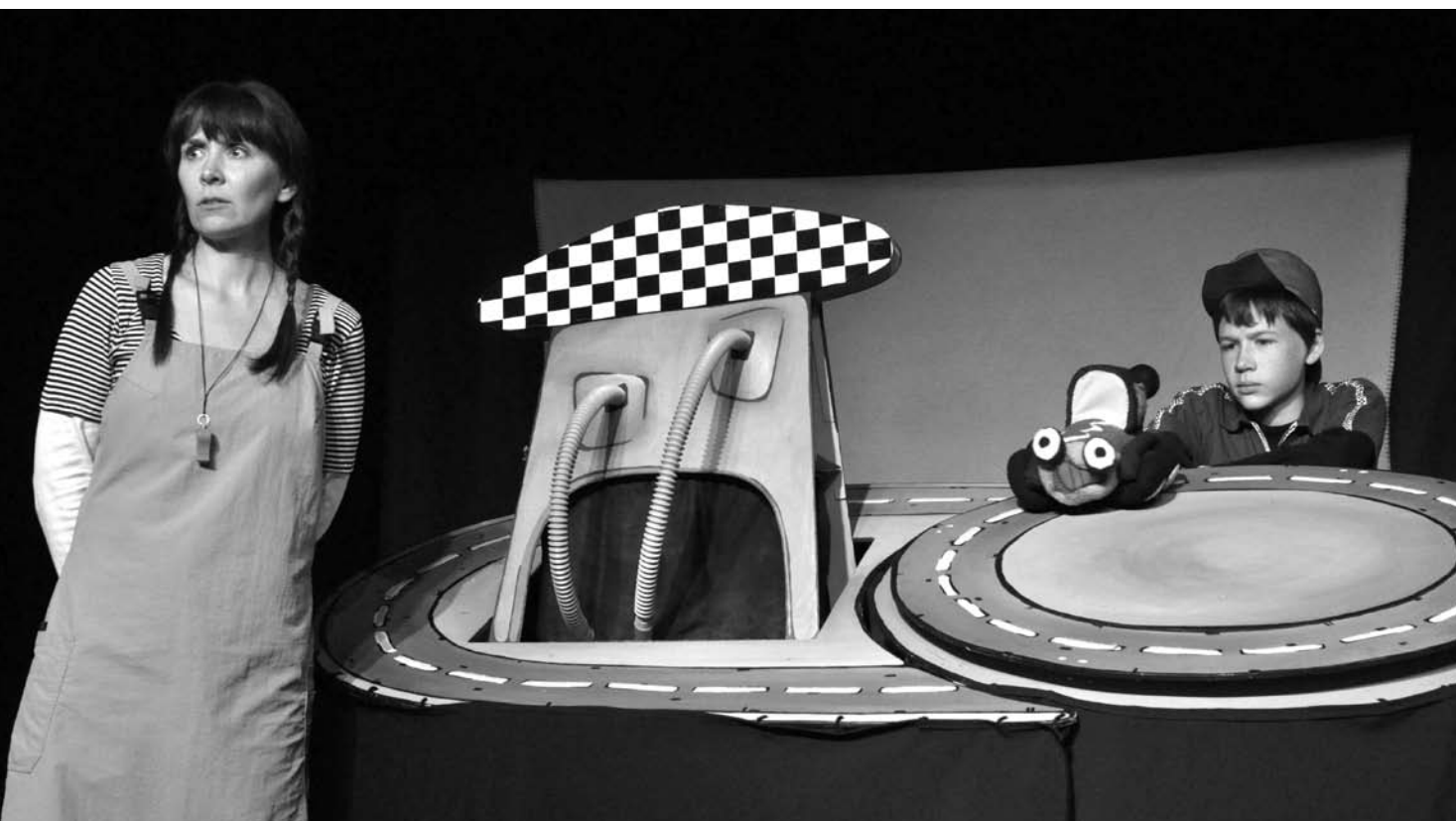
Pracujete stále v souboru Philippa Gentyho? Co je teď před vámi?

Stále spolupracuji s Philippe Genty Company, pořád hrajeme to představení, s kterým jsme byli i v Čechách – *Nehybní cestovatelé*. V srpnu se chystáme na festival do švýcarského Bernu (10. ročník festivalu Buskers Bern). V říjnu a listopadu budeme na festivalu v Londýně, kde budeme mít i několik workshopů. A samozřejmě také pracuji na tom svém malém komorním představení. Práce je tedy pořád dost.

ptala se Jana Soprová

Autíčko Cililink

DDS Rarášci u LD SVČ Opava

Autíčko Cokoli

Pro určitý druh špatných recenzí je typické, že v nich recenzent pouze převypráví to, co se dělo na jevišti. Tento typ špatné recenze se na představení opavských napsat nedá, jeho jevištní „příběh“ je totiž nevypravovatelný. Jakkoli nám opavští v závěru představení ústy vedoucí souboru a zároveň hlavní protagonistky sdělují, že pohádka je u konce, o pohádku se pohříchu nejednalo. Ta má totiž – ať už jakkoli vykloubenou – logickou stavbu a vede odněkud někam.

Inscenace opavských je ale jen nahodilým sledem nejrůznějších výjevů, z nichž žádný se nestane situací, drží pohromadě jen silou vůle paní vedoucí a jejího vypravěčského partu. Logiky se však člověk nedopátrá. Kometa (o které se mimochodem nejprve dozvíme, že je putujícím vesmírným tělesem, aby vzápětí dostala trvalý pobyt v prvním patře rodinného domku) si vesele poletuje ve dne, autíčko ke svému zděšení zjistí, že mu do nádrže nalili vodu, aby vzápětí odjelo... to jsou jen některé z příkladů, jak voluntaristicky se v inscenaci opavských zachází s jednotlivými motivy a dějovými fakty. A proč se to celé děje? O čem se vypráví?

Autíčko Cililink je ve světě automobilů zjevný outsiderem, protože má namísto klaksonu pouhou rolničku. Ta se sice dětským divákům má líbit, nebo jsou aspoň v tomto smyslu oslovováni, ostatním autům je však pro smích. Takto handicapované autíčko však s pomocí denní komety přesto zvítězí v závodě, po němž mu v případě prohry nehrozí nic menšího než sešrotování jeho plyšové kapoty. Kým? A proč? Neptejte

se. A jaká že jsou pravidla toho závodu? Kde má cíl? Neptejte se. A o čem to vypovídá, když autíčko v závodě (v podstatě podvodem) dokáže vyhrát, přestože má místo klaksonu rolničku a v nádrži vodu? Neptejte se. Neptejte se raději na nic, odpověď nedostanete.

Pokud tou odpovědí ovšem nemá být samotná hra, její síla a síla fantazie. Ale kdo si hraje? A viděli jsme nějaké fantazijní situace, zázraky, překvapení? Já jsem je neviděl.

Tomáš Jarkovský

Odposlechnuto v davu po představení...

☛ Ta paní je velmi statečná, že při tolika dětech má ještě dost chuti a nálady dělat loutkové divadlo s rodinou, kterou si tam tak organizovala, všechno to odehrála odmluvila. Jinak to ale není šálek mého čaje.

☛ Já jsem spal.

☛ Dětská hezká pohádka.

☛ Byla to tak trochu blbost.

☛ Do auta se voda dává do chladiče. (holčička asi 9 let)

Autíčko Cililink aneb rolnička jako handicap

Vše vznikalo bez scénáře – to nám prozradili sami autoři. A to je možná ten problém. Přítel Google mi prozradil, že jde o adaptaci skutečné pohádky od Aloise Mikulky. Neznám autorovo dílo, leč nesourodost všech zúčastněných postav, věcí, objektů, rostlin, organických i neorganických hrdinů má svůj počátek jistě už v této literární předloze. Problémem je, že desetiletími až staletími ověřené pohádky mají svou kompaktnost hlavně v tom, že obsahují spoustu vnitřních struktur, které je drží pohromadě. I věci zdánlivě nahodilé mají svou vnitřní logiku nebo smysl. To znamená, že mají svou hloubku, stavbu, strukturu a i když je někdo uchopí za poněkud podivný konec, přeci jenom drží po hromadě (viz *Červená Karkulka*). Proto jsou příběhy, které přetrvávají dlouhá léta, a pak ty, po kterých za pár let ani pes Bobík neštěkne. Doufám si tvrdit, že pohádka o autíčku Cililink bude patřit do té druhé kategorie.

Je velmi dobrým a vděčným nápadem udělat pohádku o personifikovaných autech (strojích, lodích, vláčcích), ale propásnout takovouto příležitost a sestavit příběh tak, že se nic neudá, nic neprováže, a tudíž je jedno, jde-li o auta, vlaky, kamení, pak mi to připadá skoro jako hřích. Co se týče charakteru postav, dozvím se jen, že jedno z aut je zlé a ostatní jsou mi naprosto ukradená, protože nemám šanci se s nimi jakýmkoliv způsobem propojit, něco společně prožít, něco si o nich myslet. Hlavní problém je už v tom, že zde vybudovaný svět prostě nemá žádná pravidla, žádnou logiku, žádné zákonitosti. Každých pár minut je nám předkládán jiný princip, na kterém je tento svět vybudován, aby byl vzápětí opět rozbořen a popřen. Dle mě nejde o nespoutanou fantazii, ale jen o bezbřehý chaos.

Autíčko vjelo do bludného kruhu a pořád se v něm točí a motá, stejně jako autoři této inscenace a patrně i autor knižní předlohy. Kouzlo a imaginace této inscenace nejvíce vystihuje scéna, kdy je nám představena a ukázána kouzelná benzínka, na které autíčko natankuje plnou, umyje si podvozek a bez zaplacení odjede. Kdybych nedostal slovní informaci, že jde o kouzelnou čerpací stanici, nevím, jak bych k tomuto poznání došel.

Takto jsem se jen ocitl na sledu scének, kdy jsem měl pocit, že autíčka dostala místo fridexu něco ostřejšího a jejich trip právě začíná. Jako malý kluk bych očekával příběh o autíčkách, který bude *Born to be Wilde*, ale byla to *Highway to hell*...

Kamil Lysohlávek

Rozhovor s DDS Rarášci

Říká se, že režisér a maminka mají vždycky pravdu, platí to i u Vás?

Gabriela Bernardová: Vždycky!

Soubor: Soubor nesouhlasí. Mamka vždycky udělá divadlo a pak všechno mění. Odmítá se naučit text.

GB: Po zkoušce, pak vždycky chytnu vařečku a jdu vařit oběd.

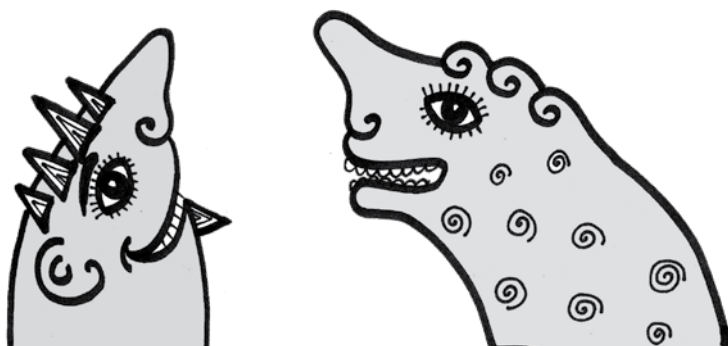
Scénografka ale není z rodiny.

GB: Ne. Naše divadlo spolupracuje z opavskou průmyslovou školou, na níž se vyučuje obor hračka – loutka. Je to součástí školní závěrečné práce Aleny Matulové.

Podle čeho vybíráte předlohy?

GB: Vždycky se snažíme, aby se nám to hodilo na charaktery dětí. Podle toho si vybíráme pohádky, abychom z toho měli radost.

TJR

Maska

LD Spojáček. Liberec

Tvář s maskou

Nejhorší divadelní kritiky bývají ty, jejichž autor trpí neukojenými tvůrčími ambicemi a rozhodne se radit tvůrcům, jak by to udělal on. Někdy se ale stane, že i člověka s ambicemi buď zcela ukojenými nebo rovnou neexistujícími nějaké divadlo provokuje k téměř fyzické potřebě vyskočit ze sedadla a dodat nápad. V případě *Masky* libereckého Spojáčku se mi ta potřeba vracela takřka neustále: vysloveně mě totiž dráždilo, jak nedořešený je princip klíčových scén, v nichž k hlavnímu (anti)hrdinovi promlouvá jeho maska. Stávající řešení spočívající v tom, že se při hrdinově promluvě hýbe jeho tělo a při promluvě masky se nehýbe nic, je jednak zpočátku trochu nejasné (stejně tak by mohl promlouvat božský hlas z nebes nebo případně princezna odkudsi zpovzdálí), ale hlavně vysloveně neuspokojivé. Zbytek inscenace nastavuje latku, na niž tyto (v rámci výrazně exponované) scény zkrátka nedosáhnou.

Jinak je totiž *Maska* v mnoha ohledech potěšující podívanou. Střídaté využití javajek a stínohry umožňuje mimo jiné i docela zábavné hrátky s perspektivou; působné je výtvarné ladění, jež odkazuje ke kulturám Dálného východu, aniž by ale upadalo do exotického kýče, jak se to u podobně stylizovaných inscenací občas stává (za pomyslnou hranou je v mých očích možná jen okázale „čínsky-mudrcovské“ pojetí tajemného řezbáře), a totéž platí i o podle všeho původní (!) hudbě Marka Pavlíčka.

Jistou pochybnost mám o některých stavebních aspektech scénáře. Slibuje-li anotace v programové brožurě vyprávění „s minimem slov, jen pomocí rozehraných obrazů,“ je třeba poznamenat, že přinejmenším v závěru je těch slov víc než dost. Následuje-li za hrdinovým proklamovaným odhodláním přiznat se princezně ke svým hanebnostem ještě více méně mechanická, jaksi z musu realizovaná scéna, v níž se hrdina skutečně přizná k tomu, co všichni diváci od počátku vědí, je to jen zbytečné ředění půvabně pointovaného příběhu. (Výhrady bych měl i k až zbytečně povlovnému plynutí představení – zároveň ale letitá festivalová zkušenost praví, že snaha vyčist z brzce dopolední reprízy cokoliv obecného o temporytmu inscenace bývá pošetilá.)

Libereckým za *Masku* náleží dík – cením si především toho, že je čínská látka nesvedla k pouhé laciné exotičnosti a že v oné metafoře tváře coby obrazu duše, jež se přenáší napříč kulturami, hrají i cosi platného pro dnešní dobu. Jen kdyby tam nechyběl ten jeden dobrý nápad... (Ale já ho nemám. Takže je asi dobře, že nemám ani ty ambice.)

Michal Zahálka

Kdo je Krásný, je i hodný?

Divadelní soubor Spojáček nás zavedl trochu východně od Chrudimi – tedy skrze Spolkový dům až do daleké Číny. Marionetářský soubor se zde odstříhl od nití a vrhl se na javajky a stínové loutky. A nutno dodat velmi úspěšně! Inscenace je kvalitně zpracovaná, herci velmi pěkně ovládají oba druhy loutek. Ptám se tedy, co chybí, aby tento potenciál byl plně využit?

Mám trochu pocit, že se autoři s plnou vervou a nadšením vrhli na formu více nežli na obsah. Příběh, alespoň jak je nám vyprávěn, obsahuje jisté nelogičnosti, na které jako divák neznám odpověď. Proč zloděj neodhodí masku, když odchází z paláce? Proč pomáhá chudým, když dříve kradl? Jaká je jeho motivace?

Autoři sami uvádějí, že s minimem slov jen za pomoci obrazů předkládají příběh. Problém je, že místy jde opravdu pouze o obrazy bez situace, bez děje. Možná na tom má svůj podíl jednotvárné tempo inscenace, kdy i útek je nám zahrán jako procházka zenovou zahradou. Často se některé důležité informace dozvím jen z vyprávění a ne z vizuální složky inscenace.

Otázkou zůstává komunikace javajek a stínových loutek, pro mne nepřiliš funkční. Nelze využít toho, že javajka umí být zároveň plastickou 3D loutkou a v záři reflektoru pak i loutkou stínovou? Občas jsem nerozuměl, neznám-li některá stínová pasáž informace z duchovního světa nebo toho reálného. Dalším otazníkem je čitelnost postavy zloděje jednou coby javajky, podruhé coby stínu. Větší míra stylizace a rozpoznatelnosti postav by nám divákům určitě pomohla.

Další ne zcela plně využitou složkou byl zvukový plán. Nemyslím ani tak hudební doprovod (který byl buďto meditativní nebo monotónní – leitmotiv letošní Chrudimi). Mám na mysli zvuky doprovázející jednotlivé akce. Například záchrana ptáka zamotaného v síti předpokládá hlasitý ryk zvířete nemohoucího opustit tuto past. Žádný křik, žádné šumění křídel, žádná radost z právě nabyté svobody.

Posledním otazníkem visícím nad touto čínskou pohádkou je celkové vyznění samotné pointy příběhu. Kdo je krásný, je i hodný? Nebo kdo bude dělat dobré skutky, změní se v očích ostatních v krásného?

I přes spoustu otazníků ale platí, že výlet na daleký východ byl rozhodně příjemný a proto „謝謝“!!!

Kamil Bělohávek

Rozhovor s LD Spojáček

Jak vzniklo toto představení?

Kristýna: To jsem se jednou takhle nudila... a šla do knihovny, kde jsem našla takovou malou knížečku s čínskou lidovou pohádkou. Líbil se mi netradiční příběh proměny. Knihu jsem ukázala nejprve Kubovi, pak zbytku souboru a začali jsme. Úpravu jsme provedli všichni. To, že to vypadá jako obrácený Dorian Gray přišlo až zpětnou vazbou od publika, nám šlo o čínskou pohádku.

Jak jste objevovali čínskou kulturu?

Bádalo se. Hledaly se kostýmy, obrázky, zkoumaly způsoby chování. Toto je naše první čínská věc.

A co bude dál?

Amerika. Nebo Mongolsko.

ptala se Petra Hlubučková

Odposlechnuto

v davu po představení...

☉ Bylo to zajímavé, poetické. Moje tříletá dcera z toho zas tolik neměla, je to pro starší. Ale líbilo se mi to – hlavně práce se stínovými loutkami.

☉ Dobrý nápad!

☉ Moc se mi to líbilo, bylo to opravdu milý a inspirativní. Hlavně scéna a loutky! Já jsem toho názoru, že každé představení nemusí být pro zasmání se spoustou písniček. Tohle bylo pro pohlazení.

☉ Hezký, moc se mi to líbilo.

☉ Představení hezký, ale dlouhý... Stínohra je zdoluhavá. Moc cinkali.

☉ Mně se to moc líbilo, dlouho jsem neviděla nic s čínským tématem.

V Mariboru hrajete inscenaci v mnohem menším prostoru. Jaký byl rozdíl hrát v Chrudimi na naprosto jiné, mnohem větší scéně?

Bylo to poprvé, kdy jsem toto představení hrál před tak velkým auditoriem. Obě představení byla jiná jednak kvůli jistě jazykové bariéře a jednak právě kvůli prostoru. Cítil jsem, že musím zabrat, trochu jsem s tím bojoval. Pokud máte před sebou tak velký sál a publikum a navíc si ještě myslíte, že vám nerozumí, cítíte se strašně malý a slabý.

Proč jste si vybrali zrovna tuto předlohu? Jaký je váš vztah k tématu inscenace a k postavě?

Francouzský autor Jean Giono napsal tento příběh jako příspěvek do soutěže „Napište nám příběh hrdiny“; bylo to míněno, že by autoři měli napsat text o skutečném hrdinovi. Málem získal první cenu, ale když se zjistilo, že jde o fikci, že nejde o reálnou osobu, cenu nezískal.

Ze začátku jsem moc nevěděl, proč tuto inscenaci děláme, ale když jsem na ní začal pracovat, uvědomil jsem si, že je to svým způsobem o egu, že je to „ego-show“. Nakonec je to docela osobní, myslím si, že neztvářuji určitý typ postavy, je zde pouze minimální vypravěč. Je to o mém egu, o tom, že já bych chtěl být jako tento muž, který měl rád stromy. Hlavní myšlenka je, že člověk prostě musí něco dělat, jako ten muž. Vlastně tomu muži závidím.

A ještě obecná otázka: jakou pozici má loutkové divadlo ve Slovinsku?

Myslím, že je velmi otevřené a dynamické. Já jsem vlastně činoher, nestudoval jsem loutkářství. Je to naprosto jiné než činohra, s činohrou se moc nedá srovnávat. Myslím, že ve Slovinsku nemáme tak velkou loutkářskou tradici, které bychom se mohli držet. To je důvod, proč jsme v tomto docela otevření a máme rádi nové věci.

s hercem Mihou Bezeljakem si povídal Marek Lollok

po představení Muž, který sázel...

☛ Mně to připomnělo polský způsob inscenování: plivání, nahota, bahno a krev. To, že i Slovinci jsou takhle expresivní, mně fakt zaskočilo. Na druhou stranu, kdyby s tím jeli do Polska, tak by jim tam leželi u nohou. Poláci tohle milují!

● Hroznější představení, než bylo tohle, jsem neviděl. Schválně jsem to počítal a ze sálu odešlo 15 lidí, což mi přijde docela dost. Musím říct, že jsem se k nim jednu chvíli chtěl přidat. Zvláště se to ve mně vařilo. Občas mi to přišlo docela i nechutný. Obzvlášť jak flusal na tu hlinu. Jediné, co jsem pochopil, bylo, jak z toho zasazeného semínka vyrostl strom.

👤 Líbila se mi hlavně vizuální stránka věci a lituju, že jsem nebyl předem obeznámen s předlohou.

● Mně se to líbilo, protože jsem znala předlohu. Myslím si, že lidi, co neznali předlohu tak se moc nechytali. Bylo to dost abstraktní. Ale moc se mi líbilo, jak to bylo zpracované výtvarně a především pak Slovincova záda.

☹ Já si říkal, kde pořád bere ty sliny.

☞ Na tohle nejsem úplně kompetentní. Po 5 minutách jsem usnula.

otázka putovní

(aneb zeptejte se, koho chcete)

V pátek se **Magda, Petra, Jana** a **Tomáš** ptali **Marka Lolloka** a **Marek** se v sobotu ptal **Michala Zahálky**. V neděli se **Michal** ptal **Tomáše Jarkovského** a ten v pondělí položil otázku **Josefu Bůčkovi**:

Dočkáme na LCH nějaké Tvé nové inscenace?

Moc rád bych ještě jednu inscenaci udělal (Černý kocour aneb O zabíjení zla).

A moc rád se spoluobčany z malé jihočeské vsky Sudoměřice nad Bečyní.

Již deset let neustále přepisuji scénář.

Již od jara je svařená konstrukce divadla.

Již mám vytesáno přes 70 % loutek.

Ale ještě se mi (jako budoucí herec) z vesnice nikdo nepřihlásil.

Jako odpověď stačí?

PS: Jo, bude to pro dospělé. J.B.

Zítra se Josef Brůček zeptá Jirky Jelínka.

Diskuze pondělní

Rozebíraly se inscenace *Maska* LD Spojáček z Liberce a *Autičko Cililink* DDS Rarášci.

V dramatizaci čínské lidové pohádky diskutující zaujalo plynutí času: někomu přišlo představení „krásně pomalé“, jiní naopak postrádali strukturovanější temporytmus. Uvažovalo se o možnostech důmyslnějšího propojení javajkových loutek se stínohrou. Poměrně velkoryse pojatá scénografie se nezdála překombinovaná, avšak mohlo se s ní lépe pracovat technicky (načasování světelných triků, precizování situací apod.). Tomáš Jarkovský a Luděk Richter upozornili na slabší hierarchizaci inscenace; měly by být více rozlišeny klíčové prvky děje (zejména motivovanost proměny hlavního hrdiny).

K inscenaci *Autíčka Cililink* se objevila řada připomínek, ale také kladné ohlasy („není to kýč“). Vypravěčka (jediná dospělá herečka zároveň režisérka Gabriela Bernardová) se divákům i porotě zdála až příliš exponovaná, zejména v porovnání s prostorem, který je dopřáván dětem. Příliš se nevyjasnilo, zda dětské herce hra opravdu baví, anebo jde do značné míry o drill. Názornost a kontaktovost hereckého projevu vypravěčky některým divákům připomínaly dětské televizní pořady typu Kouzelná školka. Mnoho otázek vyvstalo s logikou příběhu (V čem je kouzelná pumpa kouzelná? Proč se komet objevuje za bílého dne? Jak je možné, že autíčko jezdí na vodu?). Inscenátorka v závěru debaty popsala způsob práce s dětmi (hru o autíčkách si vybraly samy), svou větší exponovanost a usměrňování dětí vysvětlila obtížností partu, který je nutný pro udržení rámce inscenace. Doplnila svou zkušenost s naprosto s jiným chápáním logiky příběhů, respektive s jejich ochotou uvěřit některým „anomáliím“.

ML

Ná honem až K moři

Lod'ky nachystány!

Tři, dva, jedna...jedem!

Jirka, Prokop a Pepíček

Společně jsme vyslali lodky až k moři!

CASANOVA

Dialog mezi loutkářem a loutkářkou:

On: Chrudíš?

Ona: Chrudim.

On: Slušná řezba.

Ona: Zkrať si nítě. Už musím do fundusu.

On: Mám doma kompletního Richtera. Zvednem oponu?

Ona: Ale něžně, nejsem maňas.

TJR

Jak jsme se konečně dočkali Husáka aneb Jahodový shake

Ani nevím proč, ale od prvního okamžiku, kdy jsem zaslechla označení Husák, jsem si myslela, že stan, na který všichni netrpělivě čekáme, bude mít teslově hnědou barvu (klíč k rozluštění mé asociace naleznete v inscenaci Gottland Jana Mikuláška).

Do bílého stanu se nesměle trousí skupinky loutkářů, kteří si nejsou jistí jeho existencí. Ta je potvrzena a po netrpělivém přeshlapování, během kterého jsme si mohli užívat „jahodového“ piva, koncert konečně začal. Desetičlenná kapela zaplnila téměř celé pódium. Měli jsme možnost vidět a především slyšet kytaru, banjo, klávesy, příčnou flétnu, perkuse, kontrabas, saxofony a spousta dalších nástrojů či zpěváků. Střídali se ve zběsilém tempu – jednou hráli všichni, po druhé jen část. „Ahoj, jsme jahodové děti a chceme lásku,“ přivítal nás klávesista Tomáš Jarkovský. Skupina uvádí jednotlivé části svých skladeb. Na začátek zařadili krátké traumatické písně. Reflektují v nich začátky svých životů. Například písní Vosa předchází kratičká smyčcová předehra na ukulele. Samotná píseň má jednu sloku asi o 10 slovech. Energická Johana s Elenou dokážou svými tanečními kreacemi rozpohybovat postávající dav. Od skákání, přes vlnění, stínohru, dupání až k nejrůznějším jiným nadlidským pohybům (typickým pro tu nejpunkovější alternu). Už při druhé písničky byla před pódium řada fanynek, které tančily v nejrůznějších rytmech.

Michal Drtina, který byl po pár skladbách kapelou vyzván k několika úvodním větám, aby zahájil koncert Jahodových dětí, kteří sem přijeli zahrát ke 101. narozeninám pana Loutkáře. Oslavenec se bohužel nedostavil. Na suchu jsme nezůstali a sto jedenkrát pozvedli plastové kelímky. Michal Drtina velmi stručně oznámil, že tato akce je uspořádána především díky Nině Malíkové. Zamiřme tedy hromadně do foyer Pipicha a vyzvedněme si objednávkový list.

Mr. Puppeteer, tak tedy mnoha ljeta!

Magda Zicháčková a Petra Hlubučková

I TY si můžeš vyrobiť svou loutku!

Zpoza dveří slyším hemžení jako v úle. Když vstoupím do dílny turnovských Čmukařů nazvané Vytvoř si svou loutku, téměř nikdo si mě nevšimne. Kolem několika stolů jsou srozceny děti i dospělí, kteří jsou naprosto pohlceni svou prací.

Malují, stříhají, lepí, skládají, přivazují, přišívají, řezou, propichují, provrtávají. Pod rukama jim vznikají loutky všech druhů, tvarů i barev. Některé výtvořky jsou položeny či zavěšeny na výstavce, ale je jasné, že tu zdaleka nejsou všechny – většina malých výtvarníků si svoji loutku vezme domů. Nakonec – podle toho že jsou nejšikovnější – rozpoznávám vedoucí dílny Jaroslava Ipsera a Romanu Zemenovou...

Jaké loutky se ve vaší dílně nejvíce vyrábí?

Většinou to byli princezny nebo princové, dneska jsme tady měli asi dva čerty, udělali jsme jednoho velkého kašpara, včera tu byl jeden velký drak, ale většinou ty princezny. Jsou to větší papírové plošné loutky, nebo také tubusové loutky, na které se jen nalepí oči, nos a šaty a jednoduché marionetky.

Jak se zapojují rodiče?

Rodiče jsou fantastický, jsou taky šikovný. (smích)

Usměrujete nějak děti?

Většinou si vyberou podle výstavky, mnozí z nich mají hned jasno, vezmou si šablonu a my jim jenom poradíme, jak to mají udělat. Je to náročné, někdy doslova zmatek nad zmatek, ale stojí to za to. Objevují se tu výtvarně moc hezké práce.

Dílna Vytvoř si svou loutku je otevřena až do čtvrtka, denně od 10 hodin ve Slavoji DKP.

ML

Jakožto nováček na LCH jsem byla vyslána na seminář Ludka Richtera. Bez absolvování bych totiž i příští rok byla považována za bažanta. Nutno říct, že to bylo velmi příjemně strávené dopoledne. I když jsem přišla v průběhu, mohla jsem zaujmout místo mezi nimi. Sedělo se kolem velkého stolu v místnosti se střešními okny, kterými na nás dopadalo sluneční světlo.

Jak jsem záhy pochopila, tento seminář vyhledávají seminaristé opakovaně. Základem jsou jejich texty, které zasílají několik týdnů předem, to aby měl lektor Luděk Richter dostatek času je důkladně prostudovat. V textech se s přehledem orientuje a má k nim sepsanou celou řadu poznámek, které na vyžádání autorovi dokonce i věnuje. Ovšem sám k tomu konstatuje, že věci, na které přijdou během společného sezení, jsou zajisté podstatnější a podnětější.

Pokud o jeho semináři uvažujete, vezte, že se naučíte reflektovat cizí texty, rozebírat a interpretovat je, hledat možnosti jejich zpracování a přijímat konstruktivní kritiku od ostatních. Naučíte se své dílo obhájit a zároveň akceptovat komentáře ostatních.

Přišla jsem akorát na závěr vášnivé diskuze, kde se řešila loutkovitost a proměnlivost loutek, jako jsou Drak nebo Kocour a jak se eventuálně dají tyto postavy hrát i činoherně. Ač by se mohlo zdát, že je výměna názorů místy bouřlivá, v místnosti je naopak velmi přátelská atmosféra a vstřícná vůči podnětům druhých. Je evidentní, že se tu sešli, aby diskutovali.

Po krátké pauze, během níž dostanu kávu, se pozornost zaměří na text *Jak Hastrmánek Haničce svatbu zachránil* od seminaristky Romany. Autorka je nejprve vybíduta, aby z patra shrnula děj pro ty, kteří hru náhovou nečetli. Dodává, že ji psala nejen na tělo lidem, s kterými pracuje, ale i pro konkrétní loutky, které mají v divadle k dispozici. K tomu se pak Luděk Richter v průběhu semináře vrací. Zajímá jej, jestli je dobré při psaní nějakého textu vycházet z hereckých možností potenciálních aktérů či z podoby loutek, jež jsou k dispozici. Nicméně po

uvedení pohádky, se téměř všichni pustili do debaty. Započal důkladný kriticko-analytický rozbor jedné ze seminaristek. Vesměs se shodují, že hra postrádá dostatečně velký dramatický základ. Protože překážky by se měly překonávat a ne obcházet. Kladou si otázku, zda nedostatek dramatickosti nutně znamená, že se budou herci snažit ji nahradit pitvořením. Luděk Richter jim svou krátkou ukázkou jasně ukazuje, že to nutné není. Seminaristé zkonstatují, že to ovšem není objektivní, neboť Luděk „zahraje všechno“.

Všichni společně udělují autorce rady, jak pohádku vylepšit. Hledají body, kterými by vystavěly dramatickosti. Touží po tom, aby se tam objevilo víc bojovnosti. Kvitují, že jména postav už nějakým způsobem charakterizují (knížepán Famfrnous – loutka s velkým nosem, sluha Špageto – loutka s vytáhlým tělem připomínajícím špagetu). Shodují se, že specifická loutek a jmen, by se následně měla projevit i v charakteru řeči nebo v jejím jednání.

Mimoděk se dostanou i k podstatě pohádek. Co je vlastně jejich účelem? Převládá názor, že pohádky by měly ukazovat, jak přistupovat ke světu. Mělo by z nich být zřejmé, co je dobré a co špatné.

Povinnosti mě bohužel nutily jít takřkajíc o dům dál. Děkuji za zajímavé podněty k přemýšlení nad pohádkovými postavami a také za kávu – byla výborná!

Magda Zicháčková

Pan Richter: Já jsem takovej vtipnej.

Důvěra, tajemství i zkušenost

Proces, cesta, průběh, běh na dlouhou trať, výběr, velké sousto, zakoušení, vzájemné obohacování... Všechna slova, která slyším v semináři „C“ z úst lektorky Jarky Holasové a jejích seminaristů, odkazují k tomu, že v tomto semináři nejde (a ani nemůže dojít) k jakémukoliv výslednému inscenačnímu tvaru (takže od nich na závěr nic neuvidíme).

Tento seminář je určen procesu či poznání cesty, která netrvá dny ani týdny, ale roky. Je to cesta klikatá a leckdo se na ní může ztratit. Jarka k ní ale nabízí mapu. Rozdělila svůj seminář na dvě základní linie – první je výchovná dramatika (frekvenci zakouší nejrůznější metody vedení a sami se pak snaží o jejich pojmenování, objevování, hledání), druhou je setkání s loutkovým divadlem a prvními kroky v animaci loutek.

Přicházím v momentě, kdy Jarka popisuje, jaké jsou cesty výběru divadelní látky a jak poté hledat a tvořit etudy, které přímo vedou k hlavnímu tématu. Jinou otázkou je výběr inscenačních prostředků: předmět, loutka nebo činoherec? Vyberu-li loutku, je lepší ji vyrobit nebo koupit? Jaké výhody má její výroba? Jak si poradit s prostorem? Otázek je mnoho a v semináři padají jedna přes druhou, Jarka trpělivě a zasměně popisuje své zkušenosti, snaží se poradit, navést na správnou cestu, protože před ní sedí začátečníci. Své poznatky dokazuje na jednoduché ponožkové loutce, se kterou předvádí základní maňáskové akce (jako paraván ji slouží jedna ze seminaristek, které se tak dostává tak blízko, jak jen je to možné).

Aby se dlouho jen nesedělo a nemluvalo, pouští se seminaristé do hry *Kouzelný dýmant*. Nejprve si na vlastní kůži zkouší pocit slepého, navíc ještě vystrašeného člověka a poté se o hře baví, rozebírají nejen své pocity z ní, ale i pedagogický záměr, metodiku vedení, výhody, nevýhody, účel... Popisují své zkušenosti s podobnými cvičeními a hledají další cesty, kudy by se hra mohla ubírat. Jarka opět přidává své poznatky, své tipy a triky, vysvětluje, proč neřekla všechny informace na začátku ani v průběhu hry. (Úmyslně zde detailně nepopisují, jak přesně hra probíhala, aby do budoucna nebyli ochuzeni o pointu ti, kteří si budou moct tuto geniální hru vyzkoušet. Kdo chce vědět, jaké to bylo, nechť si odchytí Jarku, seminaristy nebo mě! Možná prozradíme...) Když odcházím, pouští se do dalších cvičení na vzájemné naladění.

Petra Hlubučková

Na slovíčko se seminaristkami Vlastou a Janou

Holky, proč jste si vybraly tento seminář?

Pracujeme jako vychovatelky v družině, kde tvoříme s dětmi na prvním stupni ZŠ v loutkářském kroužku. Jsme naprosté začátečnice, neprošly jsme žádnou divadelní školou. Jaruška nám byla doporučena na Dětské scéně ve Svitavách. Viděly jsme tam její představení a domluvily se s ní.

Jaká jsou vaše očekávání? (Přeci jen, šest dní není dlouhá doba.)

Načerpání inspirace, nové nápady, předání zkušeností. Pracujeme s našimi dětmi už poměrně dlouho (dva roky), ale chceme samozřejmě pracovat lépe. U nás máme k dispozici marionety a maňásky, pracujeme vlastně jen s nimi. Ale tady na festivalu (a v semináři) vidíme a poznáváme další druhy. Jarka nás učí vyjadřování předměty. Už teď víme, že bychom chtěly vyzkoušet něco nového.

Na Chrudimi jsme úplně poprvé (doslechly jsme se o ní právě ve Svitavách) – takže jsme takové velké houby, které se do sebe snaží nasát vše kolem sebe. Jsme nadšené a už teď plné dojmů. V budoucnu bychom rády navštívily i další semináře.

ptala se Petra Hlubučková

Špióni ze seminářů

Seminář A Náplň téměř stejná jako předchozí dny. Dnes jsme více tancovali a hráli s Albertem (loutkou našeho lektora, kterou musí vodit 3 lidé). Simon v nás probudil skryté elementy – vodu, oheň, zemi, vzduch. A zítra nás čeká důležité rozhodnutí...

Špion JES

Seminář B Milí spoluloutkáři! Buďte rádi, že chodíte poslouchat názory na svá představení jen večer na porotování a ne druhý den ráno do semináře B. To je úplně jiný kafe. No ale teď ze soudku umění: Jevgenij Švarc a jeho Drak. Podobnost o totalitě a o tom, co v nás zůstane, když jsme jí vystaveni a podřídíme se jí. Draka zabije Lancelot, ale kdo zatočí s drakem v nás? Snad jedině náš vlastní tygr...

Špion Džugašvili

Seminář C A máme tu opět dlouhé ranní debatování o včerejších představeních. Po debatování přišlo další debatování o právě provedené dramatické hře. Toto se opakovalo ještě několikrát do doby, než byl seminář napaden redaktorkou zpravodaje s fotografem. Tak jsme předvedli hru, zhotovili nějakou fotografii, vypovídali jsme se redaktorce a pak odbíjí 12.30 a my jdeme domů.

Špion Tsukasa

Seminář D Naš seminář je čím dál víc jedna větší zkušenost a znalost. Dnes se vrtalo, řezalo a brouсило. Myslím, že všichni jsme moc rádi, že jsme na tomto semináři.

Špion James Blond 0062

Seminář E S potěšením vám mohu oznámit, že ani „noční seminář“ konaný ve Hvězdě nám nezabránil, abychom se ráno všichni sešli a pokračovali v krasojízdě. Ne všem se spustil mozek hned při probuzení, ale automat na kafe byl tou pravou oporou. Takto nadopováni jsme se chopili nástrojů a společně spustili energii překypující bouřlivý proud hudby. Zanedlouho jsme zase skákali, dupali, tančili a tak otráasali celou zdrávkou. Jen doufejme, že nám ještě chvíli vydrží.

Tempo-Rytmus

Netkaná textilie + rám + světlo + tma + dráty + kartonové obrysy + zvuk + hudba = stínohra.

Špion Modrooká princezna

Seminář R Dnešní den byl kočičí. Zjistili jsme, že na věku nezáleží a že jsme všichni pružní, mrštní; někteří mají i kočičí zrak, sluch i čmuch. Zkrátka koček, kocourů a koťat není nikdy dost.

Špion Kulina

Seminář BŽ Důležitá je hloubka, výška je nezbytná, přesah musí být bžunda.

Špion Jahodový mošt

Seminář REDAKCE Čauky lidičkové! Mocinky moc moc si to s vámi užíváme!!!! (mrk, mrk) Lavinkujeme každického, každý náš textíček, každý článeček, všecičky drbičky, vymazlený rozhovůrky, bombový reportážičky, luxusní reflexičky, sladoučké agentičky, kouzelnoučké seminaristíky, chytroučké porotčíčky, jahodové dětičky a když přijde miláček Mišáček Masarýček máme motýlky v bříšku... (muck, muck) Jsme božíí! Pac a pusu na pupíček! Čusík busík :-*

Špiončiček, 13 let

pozn. red.: Redakce se od tohoto vyjádření distancuje. Muck!

Loutko-caching

A máme tu další nápovědu pro naše keškaře! Snad vás zavede na správné místo... Takže až kešku najdete, přečtěte si heslo, které nám v redakci musíte říct, chcete-li být odměněni. A nezapomeňte se podepsat do logbooku!

Nápověda je: **VODA**

Génius noci

Po předvčerejším představení Športníků musíme jistě věci uvést na pravou míru. Nebyl to Sovětský svaz, kdo se první pokusil vypustit živého tvora do vesmíru. Byla to Chrudim a Ressel. V širokém záběru svých činností nemohl astronomii minout. Po nocích sedával na ochozu minaretu Mydlářovského domu a hleděl na hvězdy. Na stejném principu jakým fungovala jeho potrubní pošta, zkonstruoval i první raketoplán. Do jeho kabiny se však nevešel, a tak pro tento účel vyšlechtil speciální psí rasu Jack Ressel teriér. 2. července 1849 byl pro město Chrudim velký den, Ressel spouštěl svůj kosmický program. Modul odstartoval z náměstí ve 13:00, bez problémů prostoupil atmosférou a o 2 minuty později i střechou kostela sv. Josefa (dnes Muzeum barokních soch, které teprve předloni dočkalo rekonstrukce). Jako památku na slavného rodáka a první kosmonautku fenku Majku postavili Chrudimští Jossefu Resselovi sochu, původně u jeho nohou měla stát i fenka ale z ekonomických důvodů byla její podobizna umístěna pod mistrův kabát, takže není vidět. Všimnete-li si, ale na jeho levém boku podivné boule – tak to je hlavička.

Tomáš J. Reš

Kudy Kam?

--- pokračování ze Zpravodaje č. 1 ---

Bez jakého místa by pro vás Loutkářská Chrudim nebyla Loutkářskou Chrudimí aneb Co by nikdo neměl minout?

Na Chrudimi se mi líbí atmosféra. Těch míst, které mají své kouzlo, je hodně. Už pár let je u Muzea loutkářských kultur výborná kavárna, kterou pokaždé navštívím. Mají tam skvělou zmrzlinu. Kousek odtamtud je Muzeum barokních soch, kde jsem minulý rok byl na jednom představení. Ještě vzpomínám na průchod s obchody na náměstí, kde jsme hráli Poštovského panáčka (ale nevím, jak se tam tomu říká), no a v neposlední řadě zmíním Široké schody, na kterých jsme kdysi měli ukázkou z naší tvorby ze semináře.

Milan Zeman

Loutkářská Chrudim je úžasná hlavně díky lidem. Ať to jsou pořadatelé, lektori, porota, redaktori, vystupující nebo jen návštěvníci. Všichni si navzájem fandí, podporují se, sdělují si zkušenosti apod. Myslím, že stojí za návštěvu veřejné diskuse o představeních a samozřejmě semináře. A kde trávit volný čas večer? Kde jinde než v restauraci Modrá hvězda nebo v loutkářské Kačence, kde se hromadně loutkáři baví, zpívají a je jim prostě dobře. Pokud se naskytne volný čas i přes den, doporučuji skvělý relax v čajovně Luna (naproti muzeu), ale abych pravdu řekla, jelikož jsem se téměř vždy účastnila seminářů, všech divadelních představení i diskuzí, tak volného času přes den bylo hodně málo. Bez čeho by LCH nebyla LCH? Určitě bez Karla Šefrny, Ludka Richtera, Jirky Polehni s jeho karavanem a všech ostatních stálíc.

Veronika Jasanská

Když jsem se nad vaší otázkou zamyslela a začala v paměti zkoumat vzpomínky na Chrudim, uvědomila jsem si, že mi stačí zběžně prolétnout pokoj očima a vidím tam slamený klubok ze sekáče u Širokých schodů, černé šaty ze sekáče u muzea, mikinu z čajovny Luna, talisman na krk z etno obchůdku... (mohla bych pokračovat dlouho za každou absolvovanou Chrudim mám jednu „novou“ věc s vlastním příběhem). A tak si tak říkám, že na všechny tyhle místa mám nejen hezké vzpomínky s milými lidmi, ale taky nějakou tu hmotnou věc a to se v dnešním materiálním světě počítá, takže šup do všech sekáčů a malých lákavých obchůdků co v Chrudimi najdete (a že jich není málo).

Klára Kvasničková
ptala se Petra Hlubučková

Večerní labužnický zážitek

Zavítali jsme do restaurace Neuperský dvůr (Masarykovo nám. 55) a nelitovali jsme. Úžasný výběr všemožných lahůdek. Objednali jsme si jídlo nazvané „Festival masa“ – jak jinak, když jsme na festivalu (210g masa – hovězí, vepřové a kuřecí za 155,- Kč). Moc jsme si pochutnali a všem vřele doporučujeme, nebudete litovat.

Na zítra připravili velice zajímavé polední menu (80,- Kč), výběr z 10 jídel.

Doporučují gurmeti Petr Mlád a Jiří Kizman

11 a 14 hod. | Divadlo Karla Pippicha

Loupežníci a zvířátka

Spolek loutkářů Vozichet, Jablonec nad Nisou
hlavní program | 40 minut | od 4 let

16, 16.30, 18 a 18.30 hod. | Divadlo Karla Pippicha

Mme Likvidátor

Budilova divadelní škola, Praha
inspirativní program | 25 minut | od 10 let

10, 15 a 17 hod. | Malá scéna Divadla Karla Pippicha

Pohyblivé obrázky

Hana Voříšková a MUZIGA, Choceň
hlavní program | 40 minut | od 10 let

13, 15 a 17 hod. | MED

Road Movie

LS Na Holou, Hořovice
hlavní program | 45 minut | 12 let

10 hod. | Slavoj divadla Karla Pippicha

Vyrob si svou loutku

Čmukaři, Turnov
dílňa pro děti i jejich rodiče

10 hod. | Muzeum loutkářských kultur

Aňuška a Marfuška

LS Maminy, Jaroměř
doplňkový program | 35 minut | od 3 let

od 11 hod. | Muzeum loutkářských kultur

Loutkářská dílna

dílňa pro děti i jejich rodiče, výroba chlebových loutek

od 11 hod. | Divadelní kavárna Divadla Karla Pippicha

Vyrob si své divadýlko

dílňa pro děti i jejich rodiče

21.15 hod. | u Divadla Karla Pippicha

Stromodivy

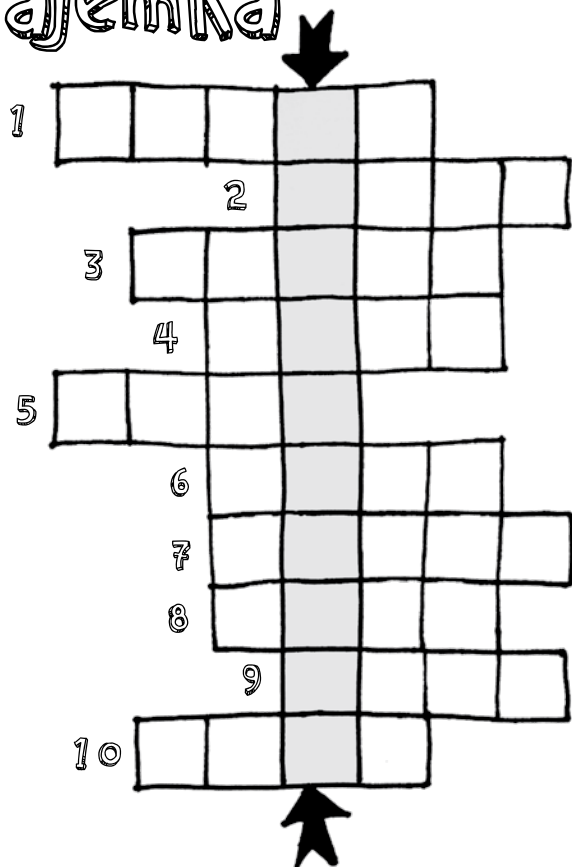
Pleněrové představení, projekt pod názvem „STROMODIVY“ vznikl v roce 2010, v rámci festivalu „Divadelní svět“ – Brno, kdy poprvé divadlo Facka odehrála představení na stromech a v jejich okolí.
doplňkový program

I u nás v redakci začal řádit šotek a my se tak snažili, aby k tomu nedošlo! **Nakafráno je z Turnova!** Tímto se omlouváme Trutnovu, Turnovu, Chrudimí, rodinám, dětem, přátelům, ale hlavně souboru. Děkujeme za upozornění! Slovy Jakuba Vašíčka: „Každý máme své chyby.“

red

Středa 3. 7. 2013
PROGRAM

Tajemka

1. Brnění	6. Lesíky
2. Vtip	7. Skryš
3. Zpěvohra	8. Roh
4. Závazek	9. Zabiják
5. Šat	10. Neodborník

Fotohádanka Kde to je?

Najděte místo na fotografii a přijďte nám do redakce říci, kde to je. Na pět nejrychlejších čeká odměna.

Zpravodaj 62. Loutkářské Chrudimi

Vydává a tiskne: Chrudimská beseda

Redakce: Marek Lollok, Jana Soprová, Petra Hlubučková, Magda Zicháčková, Tomáš J. Reš

Foto: Ivo Mičkal a redakce | **Grafická úprava:** Petra Líbová

Kontakt: t. 603 380 628, mail: Marek.Lollok@seznam.cz

Neprošlo jazykovou úpravou!

13, 15 a 17 hod. | Malá scéna Divadla Karla Pippicha

Pejsek a Kočička aneb potrestaný zloděj

LS Amigos GJR Chrudim

hlavní program | 5 minut | od 3 let

LaKomá BarKa

Malé dvě, ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř

hlavní program | 20 minut | od 4 let

19 a 21 hod. | Malá scéna Divadla Karla Pippicha

Andělé z lesa

Divadlo Líšeň, Brno

inspirativní program | 30 minut | od 6 let

11, 14 a 16 hod. | MED

Vid, ALENKO!

Rámus, Plzeň

hlavní program | 50 minut | od 8 let

10, 14 a 16 hod. | Spolkový dům

Červená Karkulka

LS Na Židli, Turnov

hlavní program | 30 minut | od 3 let

od 10 hod. | Slavoj divadla Karla Pippicha

Vyrob si svou loutku

Čmukaři, Turnov

dílna pro děti i jejich rodiče

10 hod. | Muzeum loutkářských kultur

O Smolíkovi

o. s. Umění mění, Sklené nad Oslavou

doplňkový program | 25 minut | od 3 let

od 11 hod. | Divadelní kavárna Divadla Karla Pippicha

Vyrob si své divadýlko

dílna pro děti i jejich rodiče

19, 20, 21 a 22 hod. | Muzeum loutkářských kultur

Muzeum loutkářských kultur

doplňkový program | komentované prohlídky novou expozicí

od 11 hod. | Muzeum loutkářských kultur

Loutkářská dílna

dílna pro děti i jejich rodiče, výroba chlebových loutek

19 hod. | Za Divadlem

RomaniKa

koncert

Úterý 2. 7. 2013

PROGRAM